

'Melkveehouderij moet boeten voor problemen intensieve sectoren'

Betrek verschil sectoren in dialoog megastallen

De regering wil een maatschappelijke dialoog over megastallen, voordat er verder wordt gegaan met de wetgeving. Op de website www.dialogmegastallen.nl is het uitwisselen van feiten en meningen begonnen. Wie brengt de stelling in dat veel melkveehouders de intensieve veehouderij liever kwijt dan rijk zijn?

In een paar jaar tijd is de discussie over grootschalige veehouderij in Nederland in een stroomversnelling gekomen. Ongetwijfeld is de Q-koorts epidemie onder melkgeiten daar debet aan. Maar er zijn meer factoren: de MRSA-bacterie in de varkenshouderij beheerst al jaren de media en sinds kort heeft ook de pluimveehouderij te maken met hardnekkige resistentie: de ESBL-bacterie. Ook de melkveehouderij ontspringt de dans niet. Hoe groter de stallen, hoe minder koeien in de wei en dat ligt de maatschappij zwaar op de maag. Mag er straks geen koe meer bij

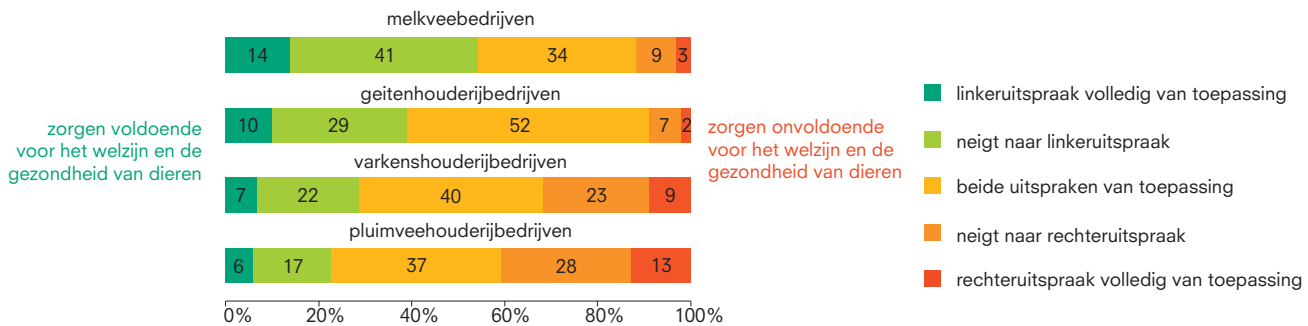
boven de tweehonderd stuks, zoals sommige oppositiepartijen in de Tweede Kamer willen? Dan is het opgelucht ademhalen voor de vele honderden melkveehouders die de afgelopen jaren hebben uitgebreid en nieuw gebouwd. Maar er liggen nog zoveel plannen in de kast die nog niet zijn uitgevoerd.

Internet dialoog

Hoe nu verder? De vergunningverlening zit op slot, zeker voor intensieve veehouderij. Er geldt een moratorium voor nieuwvestiging van bedrijven groter dan 300 nge, al weigert

staatssecretaris Henk Bleker deze aangenomen motie in de Tweede Kamer uit te voeren. Hij legt de grens bij 500 nge en hij heeft een 'time out' aangevraagd voor overleg en bezinning. Er moet een dialoog op gang komen over de megastallen. Een inhoudelijke wisseling van feiten en meningen tussen voor- en tegenstanders. Voor dat doel heeft hij de website www.dialogmegastallen.nl gelanceerd. Mede op basis van de uitkomsten van deze dialoog zal deze nazomer het politieke debat worden voortgezet. Uiteindelijk zal de staatssecretaris dit

Hoe oordeelt de maatschappij over welzijn/gezondheid dieren?

najaar zijn oordeel vellen. Om de dialoog goed van start te laten gaan, liet Bleker het Amsterdamse onderzoeksburo Veldkamp een publieksonderzoek verrichten. Wat blijkt: een overgrote meerderheid in Nederland heeft geen duidelijke mening over megastallen: ze neigen ernaar om voor of tegen te zijn maar ze weten het niet zeker. Zeventien procent van de Nederlanders is verklaard tegenstander, 13 procent stemt volmondig in.

Voldoende voor koeienstal

Bij de beoordeling van het fenomeen megastallen hecht de Nederlandse bevolking vooral aan het welzijn van de dieren in de stallen en aan het gevaar voor de volksgezondheid. De schadelijkheid voor het milieu wekt minder zorgen en de landschappelijke inpassing laat burgers (van grote steden) grotendeels koud. Ook de economische betekenis speelt slechts een ondergeschikte rol. Melkveehouderij roept aanzienlijk minder weerstand op dan de varkens- en pluimveehouderij, zo blijkt. Op de vraag of melkveehouderijen het landschap lelijker maken, antwoordt slechts twee procent met een duidelijk ja. 27 procent is van mening dat melkveehouderijen het landschap zelfs mooier maken. Varkens- en pluimveehouderijen worden slechts door vijf procent van de bevolking als een verrijking van het landschap beoordeeld. Van de respondenten vindt 11 à 12 procent varkens- en pluimveestallen in het landschap lelijk. Ook als het gaat om volksgezondheid denkt men redelijk positief over de melkveehouderij: 58 procent van de Nederlandse bevolking verwacht geen gevaar van melkveehouderijbedrijven voor de volksgezondheid. Daarentegen ziet meer dan de helft van de bevolking wél gevaren in geitenhouderijen, varkenshouderijen en

pluimveehouderijen. Varkenshouderijen scoren het slechtst qua milieubelasting, aldus de Nederlandse bevolking. Maar liefst 15 procent denkt dat varkenshouderijen het milieu sterk belasten, vijf procent verdenkt ook de melkveehouderij daarvan. Ook in economische zin wordt de Nederlandse melkveehouderij beter gewaardeerd dan de overige sectoren. Een overgrote meerderheid hecht waarde aan het economisch belang van melkveehouderij. Varkens- en pluimveehouderijen kunnen wat dat betreft op steun van een nipte meerderheid rekenen maar geitenhouderijen zijn niet belangrijk voor de economie, denkt de Nederlandse bevolking.

Evenwicht en diepgang

Een krappe meerderheid gaat ervan uit dat het welzijn en de gezondheid van de Nederlandse melkkoeien goed is gewaarborgd. Dat is een gunstige score, vergeleken met de andere veehouderijsectoren – de pluimveehouderij scoort het laagst - maar toch is het geen hoge score. Ongetwijfeld ligt de discussie over weidgang hieraan ten grondslag. Het is alsof melkveehouders hun gang kunnen gaan, zolang de koe maar in de wei blijft, stelt LTO-vakgroepvoorzitter Siem Jan Schenk. Het is duidelijk dat Schenk ook op deze houding van het publiek hoopt.

Maar de uitslag van de megastalendialoog voorspellen is net zo moeilijk als het weersverloop van de zomer inschatten. Aan voormalig milieuminister Hans Alders de taak om als zogenoemd moderator het proces van de dialoog op gang te brengen en de argumenten voor en tegen de megastallen te wegen. Alders: „Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat er een referendum plaatsvindt over megastallen en dat mensen

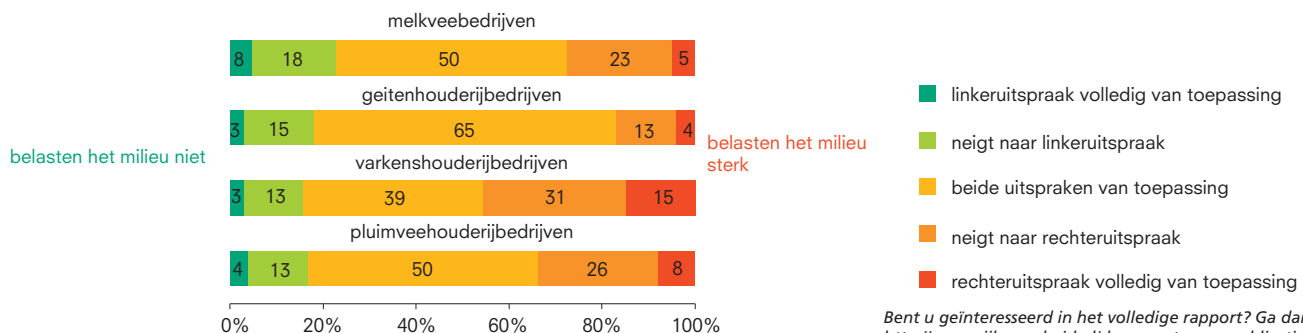
zich alleen maar uitspreken voor of tegen. Een discussieronde in een TV programma als ‘Rondom Tien’ is ook niet genoeg. Dat duurt maar een uur. De komende weken ga ik langdurig in gesprek met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en betrokkenen uit het bedrijfsleven. Ik ga de dialoog sturen, niet om een bepaalde koers te ontwikkelen voor of tegen, maar om meer diepgang te krijgen. Tot nu toe zijn er op de website relatief veel verklaarde voor- en tegenstanders actief en er ontstaat maar mondjesmaat een dialoog. Het kan beter en evenwichtiger.”

Bio-industrie

Ook bestaat er de mogelijkheid voor Alders (en iedereen die dat wil) om nieuwe argumenten, feiten en cijfers in te brengen in de dialoog. Wat te denken van de volgende stelling: nieuwe en nog grotere varkens- en kippenstallen verbieden, maar de ontwikkeling van grondgebonden melkveehouderij wel vrijlaten. Waarom? Omdat de melkveehouderij al decennia lang wordt afgerekend op de problemen die de intensieve veehouderij veroorzaakt. Dat begon in de jaren tachtig met het mestoverschot, vervolgens ontstond het beeld van de bio-industrie en in de laatste tien jaar is de intensieve veehouderij koploper in het veroorzaken van angst over de volksgezondheid.

Voormalig FrieslandFoods-bestuurder en melkveehouder Harm Holman verwoorde deze gevoelens dit voorjaar tijdens een lezing over duurzaam melkvee in het ZLTO-kantoor te Den Bosch, met de nodige bestuurlijke ophef als gevolg. Maar Holman spreekt namens veel (noordelijke) melkveehouders. Wie zet dit argument op de website www.dialogmegastallen.nl? ■

Hoe oordeelt de maatschappij over milieubelasting?

Bent u geïnteresseerd in het volledige rapport? Ga dan naar: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/05/11/opvattingen-over-megastallen.html>